

Seakasvatusest Eestis 13.-16. sajandil

29.03.2023

TALLINNA ÜLIKOOL

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Vana-Rooma

Nisuleib

Vein

Olivõli

Barbarid

Rukkileib

Õlu

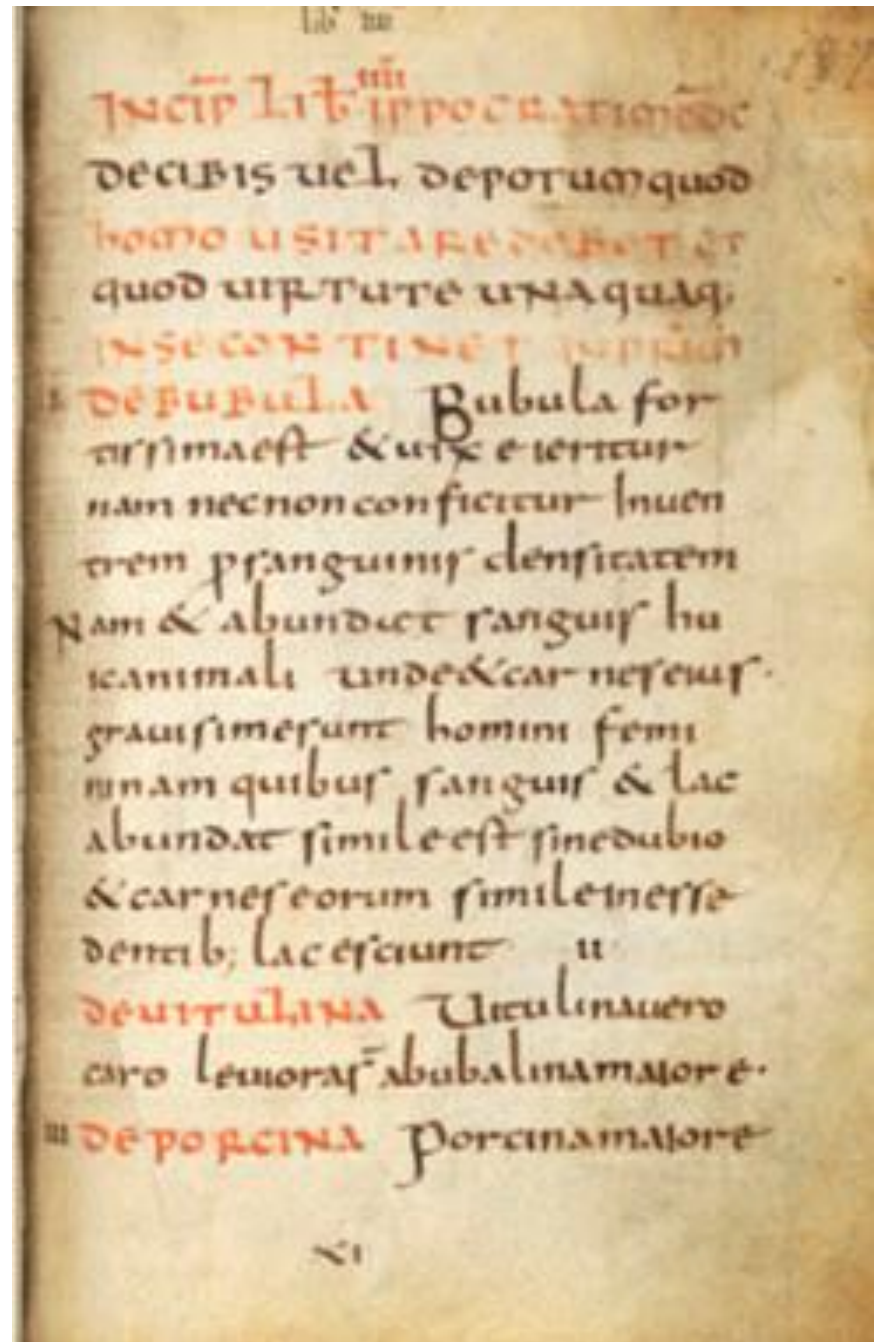
Siga

Illustratsioon 9. sajandist

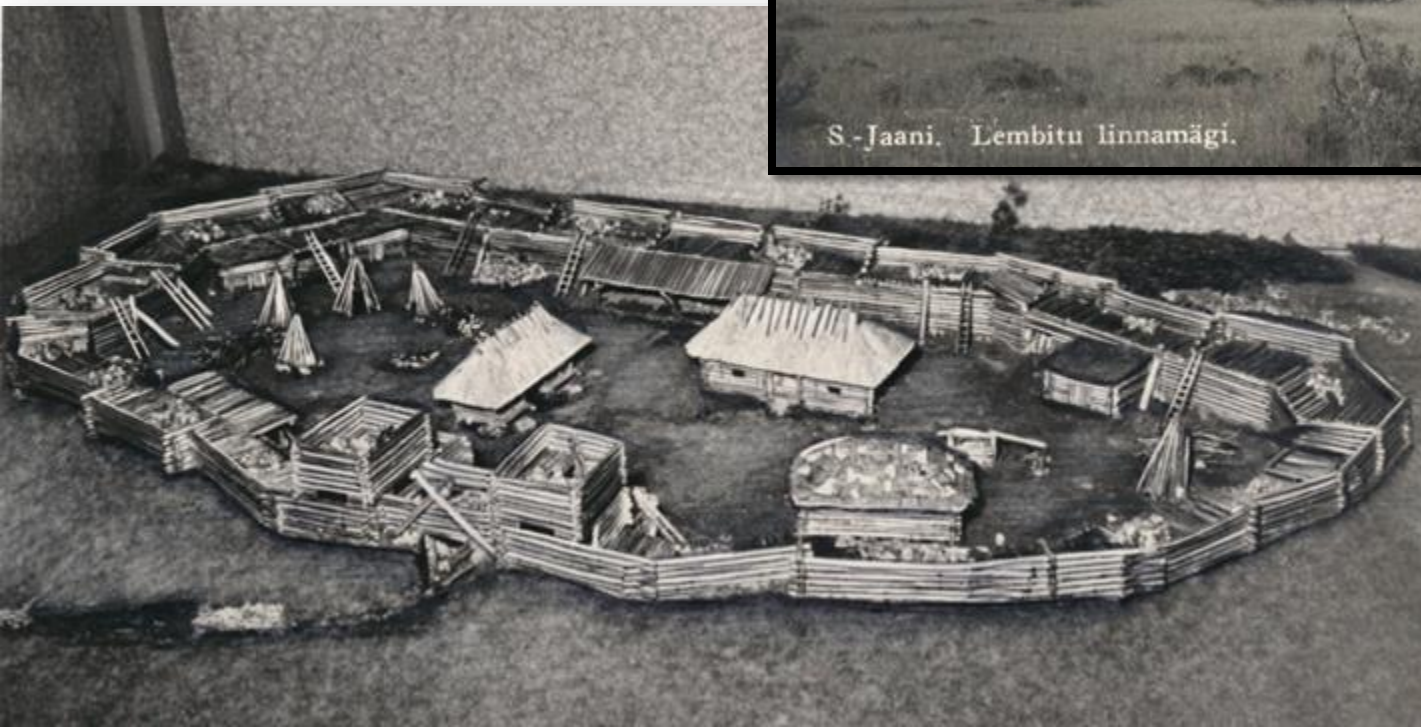
*Kreeka arst Anthimos
(† u. 530)*

*Suur tähelepanu
seapekile*

Lõhavere linnus

*Muinasaja lõpul:
sügis 47%*

Käimlat ja sealauta ei tohi kirikaiale ja tänavale ehitada lähemale kui viis jalga, naabrile mitte lähemale kui kolm jalga.

Lübecki õiguse Tallinna koodeks, 1282

Kaarma kirik, 15. saj

*Kui ühe
mehe sead
või haned
söövad ära
talupoegade
vilja või
külvisi /.../*

*Liivimaa maa-
ja läänioiguse
peegel, 14. saj*

*Samuti peab igaiüks seasulud kaheksa päeva
jooksul tänavalt maha lammutama või laseb
raad need lammutada ning ei luba uusi
ehitada.*

Tallinna kodanikumäärus 15. saj

16. sajandi illustratsioon

Sead Tallinnas 16. sajandi esimesel poolel

Kalur Mattyß

*7 siga,
3 hobust,
2 lehma
2 härğa*

Hans Oldenhouel

*2 siga
6 lehma
3 vasikat
1 hobune*

Bertold Redikest

*4 siga
5 põrsast
3 hobust
1 lehm*

Rolef Selhof

*5-6 siga
1 hobune
6 lehma*

*Saarte 6 ordumõisas
1561*

*550 lüpsilehma
143 mullikat
20 pulli
1100 härğa/900
talupoegade käes
ca 100 lammast/kitse
250 siga*

*Keila ordumõis
1559*

*üle 100 lehma
25 härğa
22 pulli
24 kitse
35 lammast
78 siga
4 nuumsiga
4 süldipõrsast*

*Väo küla talupojal - 6 siga, 7 hobust, 8 härğa, 12 lehma, 4
vasikat, 3 lammast, 2 kitse*

*Väo küla sepal - 32 siga, 7 põrsast, 12 lehma, 14 mullikat, 8
vasikat, 11 härğa, 5 hobust, 2 varssa, 25 lammast 2 hane*

*Sarnanes rohkem metsseaga.
Tänapäevasest saledam,
pikema koljuga ja laugema otsmikujoonega.*

*Parimad ühevärvilised sead, vähem
hinnatud punased ja kirjud.
Põllumajanduslik käsiraamat Liivimaalt, 17. sajand,*

*Keskajal 1 (1,5) - 3 (3,5)
aastat
19. sajandil - 3-4 aastat*

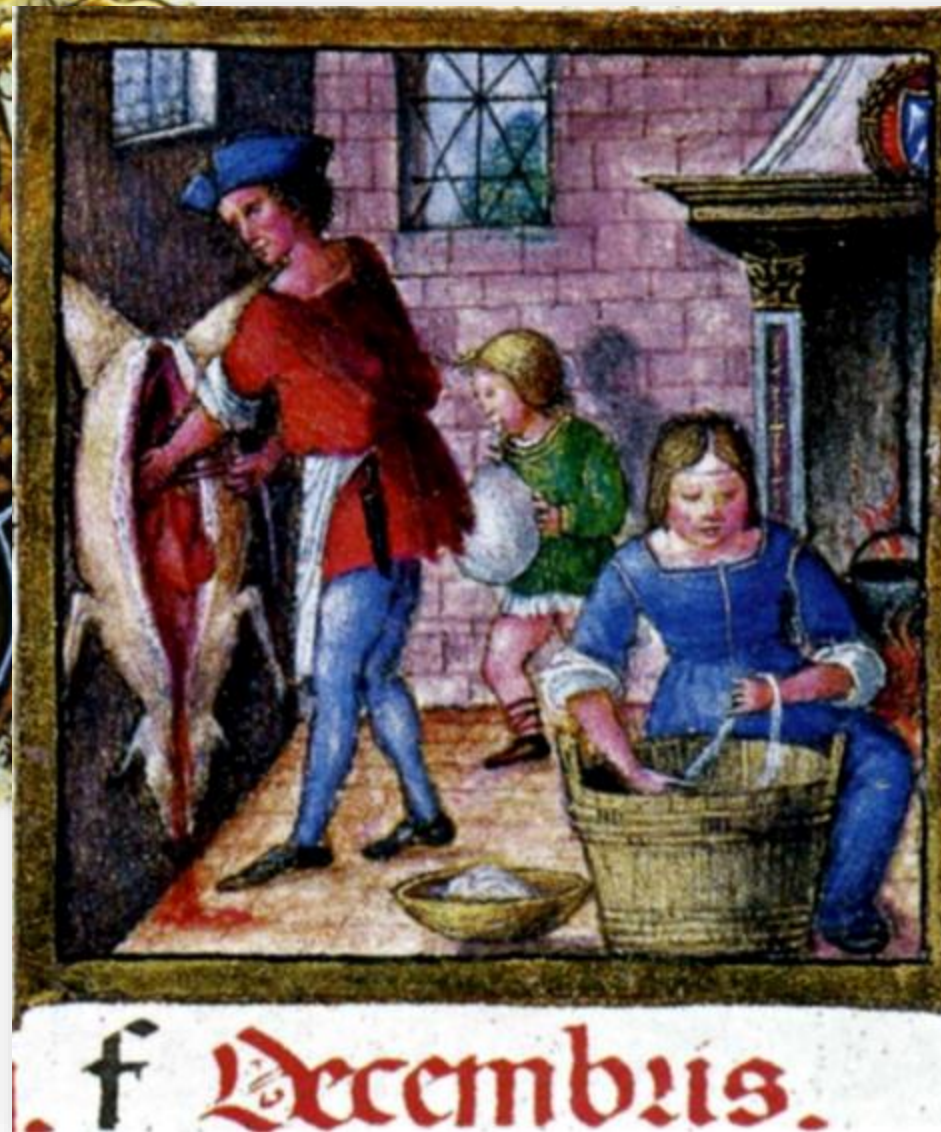
*Emis maksimaalselt 15-20
aastat; kult maksimaalselt
4 aastat.
Põllumajanduslik käsiraamat,
17. saj*

*Tallinna maalermeistrite tsunfti
õpilase joonistus, 1860*

*Līha kvalīteedī mōjutamīne:
kastreerimīne, nuumamīne
Ca 40 kg*

*Tangtõbi - loorberiga
ravimine*

*Haigused,
kastreerimine,
hundiid,
inimese tegevus*

Kannatuslar Tallinna Nigulistes, u 1515-1520

Andreas Harde,
1636

Täna tähelepanu eest!